

BOOK REVIEW

RECENZE KNIH

Bejlomorky lesních stromů a keřů

V. SKUHRAVÝ, M. SKUHRAVÁ

Matice lesnická, 1998, 174 s., 48 obr., 218 foto, 32 tab., cena 147 Kč.

Útlá knížka svým rozsahem, avšak nabitá hodnotným obsahem, podává přehledné informace o škodlivých bejlomorkách (Cecidomyiidae) v našich lesních porostech. Stručným, avšak velmi názorným způsobem informuje o všech nejhojnějších škodlivých druzích bejlomorek, se kterými se můžeme u nás na dřevinách setkat. Hlavní důraz je kladen na háčky, které svými štávy vytvářejí larvy bejlomorek na různých částech rostlin.

Krátké úvodní kapitoly pojednávají o historii studia hálek, o systematickém zařazení a počtu druhů bejlomorek, o jejich morfologii, o vzniku hálek jakožto podmíněných rostlinných útvech a v návaznosti s tím o vývoji bejlomorek a jejich potravní specializaci. Z přehledu vyplývá, že bejlomorky tvoří největší skupinu hálkotvorných (cecidogenních) živočichů, převážně specializovaných na určité druhy živých rostlin, na nichž vytvářejí tvarově velmi charakteristické háčky, podle nichž je možné je poměrně snadno určovat.

Výstižné jsou další kapitoly o geografickém rozšíření druhů v Evropě, jejich frekvenci výskytu a faunistickém výzkumu v ČR, škodlivosti, parazitoidech a o jejich sledování v přírodě. Prakticky velmi významný je následující klíč hálek bejlomorek na lesních dřevinách, podle něhož může i neodborník snadno určit naše nejškodlivější druhy.

Hlavní, nejdůležitější a také nejrozsáhlejší část knížky obsahuje výčet lesních dřevin. U každé je podán popis škodlivých druhů bejlomorek, jejich bionomie, rozsah a povaha škodlivosti, parazitoidi, možnosti boje a rozšíření. Text obsahuje 32 tabulí se 218 fotografiemi bejlomorek a jejich hálek skanovacím i normálním mikroskopem. V této stěžejní části knihy načerpá čtenář nejdůležitější informace o druzích škodících na našich stromech a keřích.

Knížka je velmi praktická, potřebná pro všechny lesníky, fytopatology, ochránce přírody, ale i velmi vítaná pro studenty, pedagogy, entomology a přátele přírody vůbec. Lze ji rozhodně doporučit do knihovny každého spřízněného zájemce.

Jaroslav Pelikán (Brno)